

De Heer is mijn herder

Psalm 23

Liturgie: Welkom
Zingen: Psalm 139: 1,7
Stilte en bemoediging
Zingen: Ps. 139: 8
Uitleg doop
Okke en Reina beantwoorden de doopvragen
Vraag aan de gemeente
Zingen: Lied 778: 1,2,3,4,5
Kinderen komen naar voren
Zingen: Jezus is de goede herder
Dooop
Zingen: Geroepen om te Zingen 79: 1,2,3,4
Overhandiging van de doopkaars
Luisteren en zingen: 10.000 redenen
Gebed
Lezen: Psalm 23
Zingen: Psalm 23: 1,2,3
Preek: De Heer is mijn herder
Zingen: Geroepen om te zingen 199: 1,2,3,4
Gebed
Collecte
Zingen: Psalm 100: 1,2,3,4 (melodie: Daar juicht een toon)
Zegen en Amenlied (Lied 415: 3)

Psalm 23: Een psalm van David.

¹ De HEER is mijn herder, het ontbreekt mij aan niets.

² Hij laat mij rusten in groene weiden en voert mij naar vredig water,

³ hij geeft mij nieuwe kracht en leidt mij langs veilige paden tot eer van zijn naam.

⁴ Al gaat mijn weg door een donker dal, ik vrees geen gevaar, want u bent bij mij, uw stok en uw staf, zij geven mij moed.

⁵ U nodigt mij aan tafel voor het oog van de vijand, u zalft mijn hoofd met olie, mijn beker vloeit over.

⁶ Geluk en genade volgen mij alle dagen van mijn leven, ik keer terug in het huis van de HEER tot in lengte van dagen.

De Heer is mijn herder

Mensen worden nog wel eens met dieren vergeleken.
Meneer de Uil uit de Fabeltjeskrant zei het zo:

*Want dieren zijn precies als mensen
met dezelfde mensen-wensen,
en dezelfde mensen-streken.
Dat staat allemaal in de krant
van fabeltjesland*

Mensen hebben wel iets van dieren.
De één lijkt op juffrouw Mier, omdat hij of zij altijd maar druk bezig is.
De ander is heel handig net als Willem Bever met zijn waterpomptang en de nijptang en de combinatietang.
En als iemand heel traag en sloom is, dan zeggen we: Hij of zij is zo langzaam als een ... slak.
En als iemand heel snel is, dan is hij of zij zo vlug als een ... haas.

In de Bijbel komen we ook zo'n vergelijking tegen.
In psalm 23 worden de mensen met schapen vergeleken.
Dat vinden wij misschien wel wat apart. Want een schaap kan er nog zo leuk uitzien, maar als iemand tegen je zegt, dat je schaapachtig kijkt of lacht, dan is dat bepaald geen compliment.

In de tijd van de Bijbel zag je schapen overal.
Een schaapskudde zag je toen niet alleen in Drenthe, maar in alle provincies en in alle dorpjes en stadjes.
Dus voor de mensen was dat een heel bekend en vertrouwd beeld.
Daarom is het ook niet zo vreemd dat we juist dat beeld op heel wat plaatsen in de Bijbel tegenkomen en dat mensen juist met deze dieren worden vergeleken.
Dat past helemaal bij de cultuur van die tijd.
Tussen twee haakjes: dat is niet alleen iets van die tijd. Wij kennen ook "het zwarte schaap van de familie" en we hebben het ook over iemand die zo mak is "als een lammetje".

Hier in Psalm 23 zien we dus dat prachtige plaatje van de herder, die zijn kudde meeneemt naar de mooie groene en grazige weiden en naar de kabbelende beekjes.
Maar de tocht gaat ook de donkere dalen en langs diepe ravijnen.
Onderweg komen ze heel wat tegen.
Het is een tocht, die veel weg heeft van ons leven.
Veel mensen herkennen hun leven in die woorden van Psalm 23.
Niet voor niets is deze psalm zo bekend en zo geliefd.

In ons leven komen we ook heel wat tegen.
Mooie dingen.
Maar ook hele moeilijke dingen.

Okke en Reina, als ouders wil je graag dat je kinderen het goed hebben. Dat ze genieten en dat ze gelukkig zijn. Als zij genieten, dan geniet als je ouder ook. Als zij blij zijn, ben je zelf ook blij.

Jullie hopen dat Fokke en ook Ida en Jochum veel van dat soort momenten mogen hebben. Je gunt je kind het beste van het beste.

Maar het leven kent ook andere momenten.
Het kan ook door diepe dalen gaan.
Het kan ook heel donker worden in je leven.
Het kan zo anders gaan, dan je had gedacht en dan je had gehoopt.

Hier in Psalm 23 gaat de tocht opeens de diepte in.
Zelfs al gaat mijn weg door een donker dal.
En het valt op, dat het dan opeens heel persoonlijk wordt.
Was eerst alles in de derde persoon: De Heer is mijn herder en Hij leidt mij en Hij voert mij.
In dat donkere dal wordt God "U" en mij wordt "ik". Zelfs al ga ik door een donker dal, ik ben niet bang want U bent bij mij en Uw stok en Uw staf geven mij moed.
Het is alsof de dichter dat weer allemaal voor zich ziet en opnieuw beleefd.
En dat maakt het ook zo echt.
Daardoor komt het ook zo dichtbij.
Het is de realiteit van ons leven.

En nou zegt de man van deze Psalm, dat hij in dat donkere dal bemoedigd werd door de stok en staf van de herder.
Uw stok en uw staf, zij geven mij moed.
Dat moet je even voor je zien.
Die herder loopt daar met zijn schapen en dan gaat de tocht opeens door dat dal heen. Het wordt smaller en het wordt donkerder.
De schapen kunnen de herder niet meer zien.
En wat dat de herder dan. Dan deed hij dit: Tik, tik, tik. Dan stampte hij met zijn stok op de grond en hij sloeg met zijn staf tegen de rotsen aan.
Dat horen de schapen en dat geeft moed. Want ook al zien ze hem niet, hij is er wel bij. Hoor maar: Tik, tik, tik.
Uw stok en staf, zij geven mij moed.

En dan zijn er nog twee beelden, waar ik graag iets over wil zeggen.
Want na die stok en die staf gaat het opeens over een tafel, een maaltijd.
U nodigt mij aan tafel voor het oog van de vijand.
Toen we bij elkaar zaten om deze dienst voor te bereiden, stelden jullie voor om deze tekst maar te laten liggen. Daar konden jullie weinig mee.
Maar ja, dan daag je me wel uit om er toch nog even goed naar te kijken. En dan tot mijn verrassing kwam ik een uitleg tegen, die ik nog nooit eerder had gehoord.
Het Hebreeuwse woord voor tafel lijkt namelijk heel veel op het Hebreeuwse woord voor speer. Dat scheelt maar één letter. Maar het past veel beter in het beeld. Want dan kun je die regel ook zo lezen: U richt voor mij een speer tegen mijn vijanden.
Bij die vijanden kun je dan denken aan wolven en beren, die de herder met zijn speer op afstand houdt. Het gaat echt om de bescherming van de schapen. De herder zet zich daar volledig voor in.

En als een schaap toch gewond raakt, dan doet hij daar olie op.

We komen in de Bijbel vaker olie tegen. Bijzondere personen werden vaak gezalfd. Dat was het teken van hun aanstelling en ook het teken dat wees op de heilige Geest, die hun de kracht gaf om hun taak te doen.

Maar hier gaat het om medicinale zalf. Olie die de wond verzacht en die het genezingsproces stimuleert.

De herder zorgt goed voor zijn kudde.

En wat is het dan bijzonder dat juist deze herder zijn stempel heeft gezet op het voorhoofd van Fokke. Deze herder die niet alleen leiding geeft, maar die er ook voor de schapen is. Die zijn kudde ook beschermt en verzorgt.

De goede herder, die echt hart voor zijn schapen heeft en die zelfs zijn leven daarvoor over heeft.

De herder die nooit loslaat, wat zijn hand begon. Hij houdt ons vast. Hij houdt ons zó vast, dat niets ons van Hem kan scheiden. Geen hoogte en geen diepte; geen machten en geen krachten; geen vijand en geen ziekte; ja, zelfs de dood kan dat niet. Deze herder heeft de weg al gebaand ook door dat laatste, diepste en donkerste dal heen.

Wat de toekomst zal brengen, kunnen wij niet zeggen.

En wat Fokke allemaal in zijn leven tegenkomt en welke keuzes hij zal maken, weet je ook niet.

In je leven maak je heel wat keuzes.

En je maakt ook wel eens keuzes, waar je later spijt van hebt.

Je kunt ook dwalen en het spoor even bijster zijn.

Schapen kunnen ook koppig en eigenwijs zijn.

Je kunt het zwarte schaap zijn.

Maar het bijzondere is, dat God van Zijn kant zijn schapen nooit loslaat.

Het bijzondere is, dat God alles op alles zet om zijn verdwaalde en verloren schapen te zoeken en te redden.

Het bijzondere is, dat God dan steeds weer iets laat horen van dat tikken van Zijn stok en staf.

Zijn schapen gaan Hem echt aan het hart.

Dat is voor jullie als ouders en voor ons allemaal een geweldige bemoediging. Je mag je leven en het leven van je kinderen in Gods handen leggen.

Okke en Reina, jullie mogen in de opvoeding en in jullie zorg voor de kinderen iets laten zien van grote herder van de schapen. Jullie zijn als het ware zijn onderherders.

Nou is het opvoeden van je kinderen bepaald geen gemakkelijke taak.

Ga er maar aanstaan.

Ieder kind heeft een eigen aanpak nodig en je krijgt er geen handboek bij.

Opvoeding is echt een opgave.

Maar er is Één, die daarin met jullie meegaat.

Dat is de herder van Psalm 23.

De herder, die ook de herder van jullie kinderen is en die ook de herder van jullie als ouders is.

De herder, die steeds weer dat tikken laat horen van zijn stok en staf.

Als je met je kinderen zingt.

Of als je een Bijbelverhaal voorleest.
Als de bern met vragen komen.

De goede herder wil ook daarin kracht, geduld en wijsheid geven.
En door dat alles heen wil deze herder ook geluk en genade geven.
Vrede en shaloom.
En het vertrouwen, dat God het werk van onze handen wil zegenen.

Dan kun je het ook meezeggen: De Heer is mijn herder het ontbreekt mij aan
niets. Hij is de herder die mij alles geeft wat ik nodig heb. Hij is goede herder die
zelfs zijn eigen leven voor mij heeft gegeven.

Amen

Piet Hulshof
16 augustus 2015